

עוֹכֵר דִּין

עו"ד בני דון־יחייא נזכר איך העז בגיל תשע או עשר להעיר לחזן בבית הכנסת הגדול שלא צריך להתבייש להגן על מי שטועה ■ ההערה שקיבל סללה את דרכו למקצוע

זה הקטן. דון־יחייא ■ צילום: תומי הרפז

זיכרונות
מבית הכנסת

"בראש השנה בבוקר, בהיותי בן תשע או עשר, הלכתי עם אבי מביתנו ברחוב המלך כורש, הסמוך לשינקין, אל בית הכנסת הגדול ברחוב אלנבי. חזן, לראשו כובע מוגבה, עבר לפני התיבה. חילצתי את ידי מתוך ידו של אבי והתקרבתי בריצה לבמה. החזן בעל הגוף ניצב עליה וסביבו מקהלה רבת משתתפים, שהרעימו בקולם.

אני זוכר את הניגון המתוק והמרטיט של הפיוט 'ומלאכים יִחַפְזוּן וחיל ורעדה יאֲחִזוּן ויאמרו הנה יום הדין... וכל באי עולם יעברון לפניך כבני מרון'. עד היום, בכל שנה אני מקווה כי בבית הכנסת שאני הולך אליו יפזם החזן את המנגינה הזאת, וכל תחליף, יפה ככל שיהיה, מאכזב אותי. אם פסיכולוגים יאמרו שגם הגעגועים לאבי ז"ל גורמים לתחושה הזאת – לא אתווכח איתם.

לאחר תפילת מוסף נשא הרב דרשה. עמדתי צמוד אליו. 'למה המלאכים נחפזים?', שאל את הציבור והשיב, כי לפי האגדה, כשאדם עובר עבירה – נולד מלאך מקטרג. 'מעין עורך דין תובע', פירש הרב בחיך. 'וכשאדם עושה מצווה – נולד מלאך מסנגר, עורך דין המגן עליו בימי הדין של חודש תשרי', חייך הרב שוב.

'אבל', נאנח הרב והוסיף, 'גם כשיהודים מקיימים מצוות, הרבה פעמים נופל פגם כלשהו במעשיהם ולא תמיד הם מדקדקים לקיים את המצווה בשלמותה, בתמימות. ולכן למלאך הנולד יש פגם כלשהו – לפעמים אחת מידי לא ישרה, לעיתים הוא גורר רגל או שכתף אחת שלו נמוכה מהשנייה. וכאשר המלאכים הסנגורים עוברים לפני כיסאו של הקב"ה ביום הדין, לסנגר על ישראל, הם נחפזים כדי שהפגם שבהם לא ייראה...!'

אני לא יודע מה גרם לי לפתוח את פי, אבל בלי רצוני קראתי, ובחזקה, שגם מי שטועה מגיעה לו הגנה. 'אז תהיה עורך דין ולא עוֹכֵר דִּין', הניף כלפיי הרב אצבע לקול צחוקו של הקהל, 'ותגן על כל אדם הראוי להגנה'. את הבדיחה לא הבנתי באותו רגע, אבל כן הבנתי שאהיה עורך דין."

■ הביא לדפוס: איתי בלומנטל